МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра обліку і аудиту

Затверджено
на засіданні кафедри обліку і аудиту
економічного факультету
Львівського національного
університету імені Івана Франка
Протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри
проф. Юрій РАДЕЛИЦЬКИЙ

Силабус навчальної дисципліни «Оцінка в бухгалтерському обліку», що викладається в межах ОПП «Облік, аналіз і оподаткування в бізнесі» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

Львів 2025 р.

Назва дисципліни	Оцінка в бухгалтерському обліку
Адреса викладання дисципліни	79000, місто Львів, проспект Свободи 18, Економічний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	економічний факультет, кафедра обліку і аудиту
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування» Спеціальність 071 «Облік і оподаткування» ОПП «Облік, аналіз і оподаткування в бізнесі»
Викладачі дисципліни	Москаль Наталія Володимирівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і аудиту
Контактна інформація викладачів	nataliya.moskal@lnu.edu.ua https://econom.lnu.edu.ua/employee/moskal-n-v м. Львів, проспект Свободи 18, к. 201
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі онлайн консультації через Microsoft Teams. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або зателефонувати.
Сторінка курсу	https://econom.lnu.edu.ua/course/otsinka-v-buhhalterskomu-obliku-eko
Інформація про курс	Оцінка в бухгалтерському обліку є одним з основних його елементів, який дає змогу отримати узагальнене уявлення про майновий стан та результати діяльності підприємства. Саме оцінка має забезпечити обґрунтоване грошове вираження відносної корисності активів і відповідне ринкове позиціонування господарюючих суб'єктів. Вимірювання вартості об'єктів обліку створює передумови для порівняння, групування, узагальнення та аналізу різноманітних показників, що характеризують функціонування суб'єктів господарювання у часовому вимірі. Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати студентам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб якісно виконувати завдання щодо оцінки та визначення вартості усіх видів об'єктів бухгалтерського обліку та оподаткування у процесі навчання та в ході професійної діяльності у сфері бухгалтерського обліку. Тому у курсі представлено основні принципи, підходи, методи та інструменти, які потрібні для здійснення об'грунтованої та достовірної оцінки об'єктів бухгалтерського обліку.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Оцінка в бухгалтерському обліку» є нормативною дисципліною з спеціальності 071 «Облік і оподаткування» для ОПП «Облік, аналіз і оподаткування в бізнесі», яка викладається в четвертому семестрі в обсязі 3 кредити (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни «Оцінка в бухгалтерському обліку» є набуття студентами теоретичних знань щодо порядку здійснення оцінки об'єктів обліку, формування умінь і навичок оцінювання різноманітних об'єктів обліку на підприємствах.

	Завданнями дисципліни «Оцінка в бухгалтерському обліку» є вивчення: ролі і значення оцінки в сучасних економічних умовах, принципів, критеріїв та методики оцінки господарських засобів і джерел їх формування відповідно до основних класифікаційних груп та умов проведення оцінки, процесу визначення вартості об'єктів обліку у контексті сучасних нормативних вимог законодавства України та Міжнародних стандартів обліку. Після завершення цього курсу студент буде : знати: - підходи, що надають можливість на основі типових методик і діючої нормативно-правової бази оцінювати вартість об'єктів обліку; - технології обробки економічних даних, структуру інформаційної системи та технології обліку, критерії оцінки бізнес-процесів при вирішенні облікових задач. вміти: - виконувати функції збору, реєстрації та узагальнення інформації про об'єкти обліку; - знаходити і застосовувати інформацію для здійснення оцінки об'єктів обліку господарської діяльності підприємства.
Література для вивчення дисципліни	Основна література: 1. Бандура З. Л., Кріль Я. Я., Москаль Н. В. Облік і аудит: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 270 с. 2. Бандура З. Л., Кріль Я. Я., Москаль Н. В. Оцінка в бухгалтерському обліку: навчальний посібник. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 144 с. 3. Верига Ю. А., Гладких Т. В., Орищенко М. М. Фінансовий облік: навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 438 с. 4. Краєвський В. М., Колісник О. П., Гуріна Н. В. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 388 с. 5. Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Денчук П. Н. Фінансовий облік: підручник. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. 490 с. 6. Лисиченко О. О., Атамас П. Й., Атамас О.П. Фінансовий облік: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 356 с. 7. Нашкерська Г. В. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2010. 464 с. 8. Плиса В. Й., Плиса З. П. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Київ: Каравела, 2019. 560 с. 9. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку. Затверджені наказами Міністерства фінансів України. 10. Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 422 с. Додаткова література: 11. Бруханський Р. Ф. Бухгалтерський облік: підручник. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 480 с. 12. Бухгалтерський облік: у схемах і таблицях: навчальний посібник / за заг. ред. М. І. Скрипник. Київ, 2017. 340 с.

	13. Верига Ю. А. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 520 с. 14. Гудзь Н. В., Денчук П. В., Романів Р. В. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. [2-ге вид., перероб і доп.]. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 424 с. 15. Лень В. С., Гливенко В. В. Звітність підприємства: підручник. Київ: Каравела, 2019. 676 с. 16. Плаксієнко В. Я. Облік, оподаткування та аудит: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 509 с. 17. Синиця Т. В., Осьмірко І. В. Бухгалтерський облік: теоретичні основи, організація та оптимізація облікових процесів: навчальний посібник. Харків, 2016. 274 с. 18. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність: підручник. Київ: Алерта, 2016. 928 с 19. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. Київ: Знання, 2015. 572 с. Інформаційні ресурси: 20. Офіційний портал Верховної Ради України http://rada.gov.ua/ 21. Сайт електронної бухгалтерської газети «Інтерактивна Бухгалтерія» http://www.interbuh.com.ua/ua/ 22. Офіційний сайт всеукраїнської професійної бухгалтерської газети «Все про бухгалтерський облік» http://www.vobu.com.ua/ 23. Офіційний сайт професійного видання Бухгалтер 911: https://buhgalter911.com/uk/?utm_source=all-sites&utm_medium=top-menu&utm_campaign=from-top-menu
Тривалість курсу	1 семестр, 90 годин
Обсяг курсу	**32** години аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять.
Очікувані результати навчання	**Метою проведення лекцій** є висвітлення концептуальних, методологічних і нормативних засад оцінки об'єктів бухгалтерського обліку відповідно до сучасних умов господарювання, вимог законодавства України, національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та Міжнародних стандартів фінансової звітності, а також формування цілісного розуміння ролі оцінки у забезпеченні достовірності облікової інформації та фінансової звітності. У результаті проведення лекцій студенти повинні: **знати:** - сутність, принципи та функції оцінки в системі бухгалтерського обліку; - класифікацію видів вартості та сфер їх застосування; - методи і підходи до оцінки активів і пасивів; - нормативно-правові вимоги щодо оцінки об'єктів обліку; - вплив обраних методів оцінки на фінансові результати, показники звітності та управлінські рішення. **вміти:**

	- аналізувати теоретичні та методологічні підходи до оцінки об'єктів бухгалтерського обліку; - обґрунтовувати вибір методів оцінки залежно від економічної сутності об'єкта та умов господарської діяльності; - застосовувати отримані знання при вивченні інших фахових дисциплін та формуванні професійного судження бухгалтера і аудитора. **Метою проведення практичних і семінарських занять** є закріплення теоретичних знань з оцінки в бухгалтерському обліку, отриманих на лекціях та в процесі самостійного опрацювання навчального матеріалу, а також формування практичних навичок визначення вартості різних об'єктів обліку, їх відображення в облікових регістрах і фінансовій звітності з урахуванням вимог національних та міжнародних стандартів. У результаті проведення практичних і семінарських занять студенти повинні: **знати:** - методику оцінки основних засобів, нематеріальних активів, запасів, фінансових інструментів, дебіторської та кредиторської заборгованості; - особливості первісної, справедливої, балансової, ліквідаційної та переоціненої вартості; - порядок документального підтвердження та облікового відображення результатів оцінки; - взаємозв'язок оцінки з оподаткуванням і фінансовою звітністю. **вміти:** - збирати, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для оцінки об'єктів бухгалтерського обліку; - здійснювати розрахунки вартості об'єктів обліку з використанням типових методик; - відображати результати оцінки в бухгалтерських проведеннях та облікових регістрах; - оцінювати вплив обраних методів оцінки на фінансові результати діяльності підприємства; - формувати інформацію для внутрішніх і зовнішніх користувачів з метою прийняття економічно обґрунтованих управлінських рішень. **Компетентності.** ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК11. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій. ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 16. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

	СК08. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів. СК10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків. СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави. **Результати навчання.** ПР03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. ПР04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень. ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. ПР06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності. ПР09. Ідентифіковувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств. ПР 24. Вміти ідентифікувати та здійснювати оцінку проблем, пов'язаних із проявами корупції та недоброчесності, розробляти й оцінювати ефективність шляхів їх подолання у професійній діяльності та суспільному житті, на рівні, достатньому для формування нетерпимості до будь-яких проявів недоброчесності у суспільстві.
Ключові слова	Оцінка, вимірювання, первісна вартість, балансова вартість, залишкова вартість, справедлива вартість, теперішня вартість
Формат курсу	Очний ***Очна (денна) форма*** навчання передбачає постійний особистий контакт науково-педагогічного працівника і студента, що забезпечує надбання глибоких системних знань, стійких умінь. Студенти денної форми навчання зобов'язані відвідувати навчальні заняття згідно з розкладом та своєчасно виконувати навчальні завдання згідно з робочою програмою.
Теми	Перелік тем подано нижче у формі таблиці «Структура курсу Оцінка в бухгалтерському обліку»
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці 4 семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з економічної теорії, достатніх для розуміння основних аспектів діяльності підприємства в сучасних економічних умовах України
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Методи навчання, що забезпечують передачу навчально-пізнавальної інформації: словесні методи, зокрема лекції, спрямовані на розкриття основних положень навчальних тем (вступна, тематичні, оглядові, інформаційні, підсумкова); наочні методи – використання ілюстрацій (схем і таблиць) та демонстраційних матеріалів (лекційних презентацій).

	Практичні методи навчання, що застосовуються з метою закріплення теоретичних знань і формування практичних умінь та навичок на основі раніше засвоєного матеріалу: виконання практичних завдань і розв'язання ситуаційних (кейсових) завдань.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу не потребує використання спеціального програмного забезпечення, крім загально вживаних програм і операційних систем, таких як Microsoft Office (Word, Excel, Power Point)
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: • виконання завдань на практичних заняттях: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 50; • контрольні заміри (модулі): 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 40; • самостійна робота: 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 10. Виконання завдань на практичних заняттях – 50 балів: Тема 1 – 8 балів, тема 2 – 6 балів, тема 3 – 6 балів, тема 4 – 6 балів, тема 5 – 6 балів, тема 6 – 6 балів, тема 7 – 6 балів, тема 8 – 6 балів. Контрольні заміри (модулі) – 40 балів: Модуль 1 – 20 балів, модуль 2 – 20 балів. Самостійна робота – 10 балів. Оцінювання самостійної роботи студентів здійснюється в межах поточного контролю та є складовою загальної оцінки з дисципліни. Крім того, студент виконує індивідуальне завдання, яке оцінюється у 10 балів. Залік оформляється на основі отриманих студентом балів за практичні, самостійні завдання та контрольні заміри Підсумкова максимальна кількість балів 100
Опитування	Опитування студентів проводиться в письмовій формі і у формі бесіди. Також застосовується опитування у середовищі moodle

Структура курсу «Оцінка в бухгалтерському обліку»

Тиж. (16)	Тема, план	Форма діяльності:	Література	Завдання, годин лек./ практ./ самост.	Термін виконання
1-2	Тема 1. Загальні засади вартісного вимірювання у бухгалтерському обліку План теми: 1.1. Поняття оцінки в бухгалтерському обліку 1.2. Класифікація об'єктів оцінки 1.3. Види оцінок та порядок їхнього застосування	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19	2/2/8	перший, другий тиждень
3-4	Тема 2. Оцінка запасів у бухгалтерському обліку План теми: 2.1. Класифікація запасів для цілей оцінки 2.2. Оцінка запасів при надходженні на підприємство 2.3. Оцінка запасів на дату балансу 2.4. Оцінка запасів при їх використанні та вибутті	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 11, 12, 20, 21, 22, 23	2/2/8	третій, четвертий тиждень
5-6	Тема 3. Оцінка основних засобів у бухгалтерському обліку План теми: 3.1. Класифікація основних засобів для цілей оцінки 3.2. Оцінка основних засобів при надходженні на підприємство 3.3. Розрахунок амортизації основних засобів 3.4. Переоцінка основних засобів на дату балансу 3.5. Зміна вартості основних засобів після капітального ремонту та модернізації	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23	2/2/8	п'ятий, шостий тиждень
7-8	Тема 4. Оцінка поточної дебіторської заборгованості у бухгалтерському обліку План теми: 4.1. Класифікація поточної дебіторської заборгованості для цілей оцінки 4.2. Оцінка дебіторської заборгованості при її визнанні 4.3. Порядок розрахунку резерву сумнівних боргів	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 20, 21, 22, 23	2/2/8	сьомий, восьмий тиждень

9-10	Тема 5. Оцінка довгострокової дебіторської та кредиторської заборгованості План теми: 5.1. Класифікація довгострокової дебіторської та кредиторської заборгованості для цілей оцінки 5.2. Оцінка довгострокової заборгованості на яку нараховуються відсотки 5.3. Оцінка довгострокової заборгованості на яку не нараховуються відсотки	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 20, 21, 22, 23	2/2/8	дев'ятий, десятий тиждень
11-12	Тема 6. Оцінка резервів у бухгалтерському обліку План теми: 6.1. Класифікація резервів підприємства 6.2. Порядок розрахунку резерву виплат відпусток 6.3. Порядок розрахунку резерву гарантійних зобов'язань	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 20, 21, 22, 23	2/2/6	одинадцятий, дванадцятий тиждень
13-14	Тема 7. Оцінка впливу змін валютних курсів План теми: 7.1. Класифікація рахунків (статей балансу) в іноземній валюті для цілей оцінки 7.2. Порядок розрахунку курсових різниць 7.3. Оцінка рахунків (статей балансу) на дату балансу та на дату здійснення операцій	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 11, 13, 15, 17, 19, 20, 21, 22, 23	2/2/6	тринадцятий, чотирнадцятий тиждень
15-16	Тема 8. Оцінка фінансової звітності, фінансового стану та результатів діяльності підприємства План теми: 8.1. Класифікація фінансової звітності суб'єктів господарювання 8.2. Оцінка балансу (звіту про фінансовий стан) 8.3. Оцінка звіту про фінансові результати 8.4. Оцінка інших форм фінансових звітів підприємства	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 20, 21, 22, 23	2/2/6	п'ятнадцятий, шістнадцятий тиждень
Усього				16/16/58	

Силабус підготувала доц. Москаль Н. В.